

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до Порядку безперервного
професійного навчання аудиторів»

I. Визначення проблеми

Відповідно до частини шістнадцятої статті 19 Закону України від 21.12.2017 № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (далі – Закон) аудитор повинен дотримуватися вимог щодо безперервного професійного навчання.

Верховною Радою України прийнято Закон України від 20.09.2022 № 2597-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні», яким внесено зміни до Закону, зокрема в частині удосконалення норм щодо вимог проходження безперервного професійного навчання аудиторів.

Згідно з частиною сімнадцятою статті 19 Закону Порядок безперервного професійного навчання аудиторів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Відповідно до частини вісімнадцятої статті 19 Закону освітні заходи можуть проводити:

- 1) юридичні особи, які відповідають вимогам, встановленим комісією з атестації;
- 2) аудиторські фірми, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, які визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів;
- 3) професійні організації аудиторів та бухгалтерів.

З метою здійснення проходження безперервного професійного навчання аудиторів належним чином розроблено проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку безперервного професійного навчання аудиторів» (далі – проект наказу).

Проектом наказу запропоновано удосконалити Порядок безперервного професійного навчання аудиторів, передбачивши, зокрема:

уточнення обсягу та тривалості проходження безперервного професійного навчання аудитора для зарахування аудитору як участі у відповідних заходах; запровадження переліку юридичних осіб, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, та професійних організацій аудиторів та бухгалтерів, які можуть проводити освітні заходи, а також встановлення вимоги щодо розробки та опублікування цими особами річних планів освітніх заходів у межах календарного року, оскільки, якщо освітній захід не включено до річного плану освітніх заходів, навчання за ним не вважається проходженням безперервного професійного навчання аудиторів;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 13:04:40](#) по [03.03.2025 13:04:40](#)

Міністерство фінансів України

41040-06-5/14843 від 01.06.2023

встановлення вимог до юридичних осіб, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, та професійних організацій аудиторів та бухгалтерів, включених до переліку осіб, які можуть проводити освітні заходи, щодо інформування Інспекції із забезпечення якості Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю про результати проведення освітнього заходу протягом 10 робочих днів з дня його завершення, оскільки у разі неподання (несвоєчасного подання) вказаної інформації участь у такому освітньому заході не зараховуватиметься аудитору у його безперервне професійне навчання;

запровадження обов'язкового подання аудиторами щорічно до 01 липня року, наступного за звітним календарним роком, через електронний кабінет інформації про проходження безперервного професійного навчання разом з відповідними підтверджуючими документами, яка підлягає автоматичному внесенню до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Для цілей визначення регуляторного впливу проекту наказу використано дані Переліку осіб, які можуть проводити освітні заходи відповідно до Порядку безперервного навчання аудиторів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06.07.2020 № 400, опублікованого на сайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (https://www.apob.org.ua/?page_id=209), згідно з яким 34 суб'єкти господарювання можуть проводити освітні заходи (станом на 01.05.2023).

Невиконання норм Закону в частині внесення змін до Порядку безперервного професійного навчання аудиторів призведе до неможливості виконання аудиторами вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів та до погіршення якості надання аудиторських послуг, що, як наслідок, негативно вплине на імідж держави у сфері регулювання аудиторської діяльності. Також це може погіршити якість надання аудиторських послуг та негативно вплинути на добру репутацію аудиторських фірм, які мають забезпечувати, у тому числі безперервне професійне навчання своїх співробітників.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки Порядок безперервного навчання аудиторів, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 06.07.2020

№ 400, не містить норм, передбачених Законом.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є:

встановлення єдиних вимог до осіб, які можуть проводити освітні заходи, в рамках дотримання аудиторями вимог Закону щодо обов'язкового безперервного професійного навчання;

приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із Законом України від 20.09.2022 № 2597-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні».

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити без змін
Альтернатива 2	Затвердити Зміни до Порядку безперервного професійного навчання аудиторів

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки збереження існуючого стану не забезпечить досягнення цілей державного регулювання і не забезпечить вирішення проблеми	Невиконання норм Закону в частині встановлення Порядку безперервного професійного навчання аудиторів призведе до неможливості виконання аудиторями вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів та до погіршення якості надання аудиторських послуг, що, як наслідок, негативно вплине на імідж держави у сфері регулювання аудиторської діяльності
Альтернатива 2	Наявні, оскільки затвердження змін до Порядку безперервного професійного навчання аудиторів забезпечить реалізацію норм Закону, досягнення цілей державного регулювання та сприятиме підвищенню якості аудиторських послуг та розвитку аудиторської діяльності в Україні	Відсутні, оскільки розробка, погодження та прийняття регуляторного акта здійснюється посадовими особами відповідних державних органів у межах їхньої компетенції, що не потребує додаткових витрат бюджету на додаткову оплату праці відповідних спеціалістів

Проект постанови не розповсюджується на сферу інтересів громадян

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні / Малі / Мікро*	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	34	34
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	100 %	100 %

*У таблиці взято до уваги всіх суб'єктів господарювання, що включені до Переліку, які можуть проводити освітні заходи, але в Переліку немає критеріїв, відповідно до яких зазначених суб'єктів господарювання можна поділити на «середні», «малі» та «мікро».

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутність єдиних вимог до осіб, які можуть проводити освітні заходи, в рамках дотримання аудиторами вимог Закону щодо обов'язкового безперервного професійного навчання унеможливило забезпечення рівного доступу всіх суб'єктів господарювання до процесу навчання аудиторів в Україні
Альтернатива 2	Дотримання вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів сприятиме формуванню потенціалу висококваліфікованих кадрів (аудиторів), що забезпечить підвищення якості аудиторських послуг та відповідно підвищення конкурентоспроможності на ринку аудиторських послуг	Відсутні

Витрати на одного суб'єкта господарювання, які виникають внаслідок дії регуляторного акта¹

Найменування статті прямих витрат	Розмір витрат на 1 суб'єкта господарювання в рік	Витрати за 3 роки ²
1 Підготовка програми освітніх заходів (в середньому – 42 дні x 8 x 40,46 грн ³)	13 594,56 грн	40 783,68 грн
2 Витрати на оборотні активи (папір, конверт, марку ⁴ (100,00+5,00+41,00), грн	146,00 грн	438,00 грн
3 Оформлення одного рекомендованого листа по Україні, грн	11,00 грн	33,00 грн
4 Підготовка листа-звернення (в середньому - 1 година x 40,46 грн)	40,46 грн	121,38 грн

5	Відправлення листа – звернення (в середньому - 0,5 години x 40,46 грн)	20,23 грн	60,69 грн
6	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4), грн	13 812,25 грн	41 436,75 грн
7	Кількість суб'єктів господарювання, на яких буде поширено регулювання, одиниць	34	50
8	Сумарні витрати суб'єктів господарювання, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 5 x рядок 6), грн	469 616,50 грн	2 071 837,50 грн

¹ Дія проекту наказу однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та рівня доходів.

² Мінімальний обсяг, тривалість безперервного професійного навчання аудитора становлять 120 годин протягом трьох років поспіль за накопичувальною системою.

³ Мінімальна погодинна заробітна плата в Україні станом на 01.01.2023.

⁴ З 01.01.2023 вартість пересилання на відправку кореспонденції вагою понад 50 до 250 грам становить 18,00 грн та вартість поштової марки становить 23,00 гривні.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, грн
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта	X
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта	469 616,50 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання, оскільки не забезпечується виконання вимог Закону в частині безперервного професійного навчання аудиторів при провадженні аудиторської діяльності в Україні, що зі свого боку унеможливить здійснення безперервного професійного навчання та призведе до погіршення якості аудиторських послуг
Альтернатива 2	4	Дозволяє досягнути поставлених цілей та реалізувати норми Закону, що зі свого боку забезпечить контроль за проходженням аудиторами безперервного професійного навчання та формування потенціалу висококваліфікованих кадрів (аудиторів), що сприятиме підвищенню якості аудиторських послуг в Україні

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Невиконання норм Закону в частині встановлення Порядку безперервного професійного навчання аудиторів призведе до неможливості виконання аудиторами вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів та до погіршення якості надання аудиторських послуг і, як наслідок, негативно вплине на імідж держави у сфері регулювання аудиторської діяльності, а також на добру репутацію аудиторських фірм, які мають забезпечувати, у тому числі безперервне професійне навчання своїх співробітників	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не відповідає ні інтересам суб'єктів господарювання, ні інтересам держави. Будь-які вигоди відсутні
Альтернатива 2	Врегулює питання дотримання вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів, сприятиме формуванню потенціалу висококваліфікованих кадрів (аудиторів), що забезпечить підвищення якості аудиторських послуг та розвитку аудиторської діяльності в Україні, та відповідно підвищення конкурентоспроможності на ринку аудиторських послуг	Витрати держави відсутні, при цьому витрати осіб, які можуть проводити освітні заходи, пов'язані з проведенням безперервного професійного навчання, є незначними	Є найоптимальнішою серед запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає цілей державного регулювання. Є вигідною як для суб'єктів господарювання, так і для держави

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта та фактична реалізація його положень.

Прийняття регуляторного акта забезпечить встановлення єдиних вимог до суб'єктів господарювання, які проводитимуть освітні заходи, спрямовані на виконання норм Закону щодо проходження аудиторями безперервного професійного навчання.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат органів державної влади та громадян.

М-Тест не проводився у зв'язку з тим, що дія проекту наказу однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та рівня доходу.

Матеріально-технічне та методичне забезпечення діяльності Комісії з атестації здійснюється Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Комісія є постійно діючим колегіальним органом і працює на громадських засадах, яка здійснює, у тому числі формування вимог до юридичних осіб, що можуть проводити безперервне професійне навчання аудиторів.

Отже, забезпечення процесу формування вимог до юридичних осіб, що можуть проводити безперервне професійне навчання аудиторів, Комісією з атестації не потребуватиме додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки Закон, на виконання вимог якого розроблено проект наказу, має необмежений термін дії.

Зважаючи на те, що регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до норм Закону, у разі внесення змін до цього Закону регуляторний акт має бути приведений у відповідність з такими змінами.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на виконанні вимог яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта:

Розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта, – не передбачено.

Дія регуляторного акта обов'язково поширюється на суб'єктів господарювання, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, на аудиторські фірми, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів, та на професійні організації аудиторів та бухгалтерів.

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, які пройшли акредитацію та включені до переліку осіб, які можуть проводити освітні заходи;

кількість суб'єктів господарювання, які не пройшли акредитацію;

кількість суб'єктів господарювання, що виключені з переліку осіб, які можуть проводити освітні заходи, як такі, що не відповідають вимогам, встановленим Порядком.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий.

Проект акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (<https://mof.gov.ua/>)

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись шляхом статистичного методу.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись з дня прийняття регуляторного акта.

Повторне відстеження буде здійснюватися через рік але не пізніше двох років з дня прийняття регуляторного акта.

У разі виявлення нерегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій державних органів, суб'єктів господарювання ці питання буде врегульовано шляхом унесення відповідних змін до регуляторного акта.

Виконавцем заходів із відстеження результативності дії регуляторного акта є Міністерство фінансів України.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО